

Панченко Л.Ф. Використання в освіті дорослих відкритих курсів платформи Future Learn // Україна – ЄС: крос-культурні порівняння в освітніх дослідженнях. Матеріали I Міжнародної наукової конференції, 22-23 травня 2017 р., м. Київ / Ред. Заболотна О.А. – Київ-Дрогобич: «Трек-Лтд», 2017. – 228 с. – С.133–138.

Любов Панченко,
доктор педагогічних наук, професор

ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ ВІДКРИТИХ КУРСІВ ПЛАТФОРМИ FUTURE LEARN

Ключові слова: масові відкриті он-лайн курси, FUTURE LEARN, освіта дорослих, підвищення кваліфікації

У 2017 році європейська освітня спільнота відзначає рік освіти дорослих із темою «Сила і радість пізнання» [1]. Одна з тем маніфесту, присвяченого цієї події – робота та цифрові технології. Тобто навчання на робочому місці є одним з ключових чинників для навчання дорослих протягом усього життя. У зв'язку з цим науковці відмічають великий вплив на освіту цифрових технологій, он-лайн навчання, масових онлайн-відкритих курсів.

Різноманітні аспекти освіти дорослих досліджували Knowles M. S., Holton, E. F., Swanson, R. A [2]. Феномен MOOC розглядався у наукових розвідках Д. Сіменса [3], В. Кухаренка, Л. Панченко [4-6] та ін. Платформу Future Learn з акцентом на соціальне навчання вивчали Philip Tubman, Murat Oztok, Phil Venachour [7]. Мета нашого дослідження проаналізувати зміст та можливості використання платформи Future Learn (далі FL) та її курсів в освіті дорослих в Україні, зокрема для організації змішаного навчання науково-педагогічних працівників в системі підвищення кваліфікації.

В дослідженні використовувався метод контент-аналізу з метою вивчення категорій та змісту курсів, які пропонуються FL, а також описова статистика для узагальнення отриманих даних.

Платформу FL було засновано в 2013 році провідними британськими університетами в началі з відкритим університетом Лондона як відповідь на виклик американських університетів (Coursera, eDX та ін.). Кількість студентів, які приєдналися до цієї платформи в цей час – 6 064 109. В якості партнерів проекту виступають біля 70-ти європейських університетів та організацій.

Заслуговують на увагу 10 принципів соціального навчання [8], які лежать в основі проекту, та які корелюють, на наш погляд, великою мірою з принципами освіти дорослих, а саме:

- Відкритість
- Уміння прислухатися до слухача
- Розповідь історії
- Провокування обговорення
- Врахування можливостей, які виникають при навчанні великої групи людей разом
- Намір зробити навчання якомога простим
- Створювання навчальної спільноти
- Відмічання прогресу слухача
- Навчання від інших
- Орієнтація на майбутніх слухачів

Засновники FL вважають, що розповідь має важливе значення. «Історії використовуються, щоб надихнути наших учнів відправитися в подорож і знати, де вони знаходяться і куди йти далі. Історія надає можливості дивитися, слухати і читати, надає простір для розмови, об'єднує моменти спокійних роздумів і кульмінацію оцінок. Ми використовуємо розповідь історії для обміну ідеями в захоплюючий спосіб», – зазначають розробники FL [8].

Також слухачам пропонуються поради та інструменти для соціального навчання, які є на платформі: блоги, можливість коментування не в окремому форумі, а на протязі всього курсу і т. і.

Курси, які пропонує FL, розподілені за 14 категоріями. На момент написання статті в (8.05.2017) пропонувалося для поточного навчання 138 курсів (табл.1).

Таблиця 1

Категорії курсів Future Learn

<i>№ категорії</i>	<i>Назва категорії</i>	<i>Число курсів</i>
1	Business & Management	34
2	Creative Arts & Media	8
3	Nature & Environment	4
4	Politics & the Modern World	15
5	Literature	3
6	Health & Psychology	38
7	Science, Engineering & Maths	28
8	Law	1
9	History	7
10	Tech & Coding	24
11	Teaching	18
12	Languages & Cultures	14
13	Study Skills	12

Відсортовані дані розподілу курсів за категоріями представлено на рис.1.

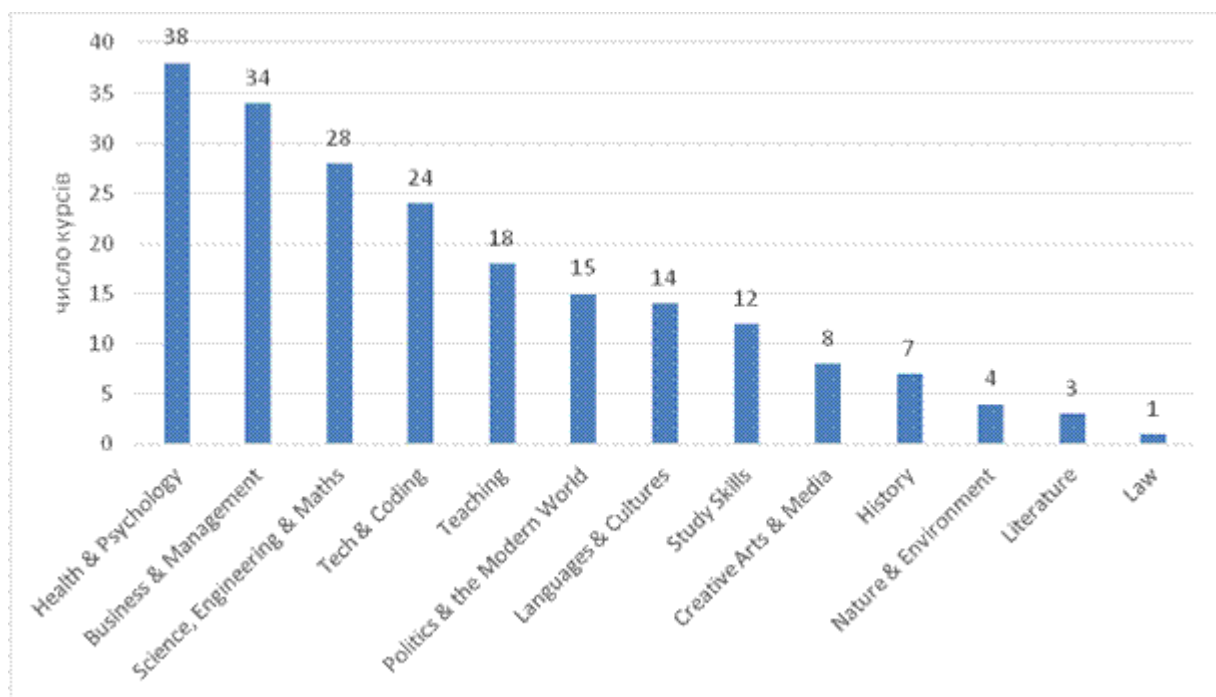

Рис.1. Розподіл курсів за категоріями

Дві категорії, які можуть бути безпосередньо застосовані в освіті дорослих – системі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників різного профілю, на наш погляд – це «Викладання» (Teaching) та «Уміння вчитися» (Study Skills).

Розглянемо курси в категорії «Teaching». Категорія містить 18 курсів, серед яких можна виділити групи курсів навчання іноземної мови (4), методам та методиці навчання (гра, фільми у класній кімнаті, змішане навчання, як бути кращим вчителем), роботі з особливими студентами (аутистами) та ін. У нагоді стануть і деякі курси з категорії «Study Skills», наприклад курс з побудови персонального навчального середовища. На рис. 2 наводиться персональне навчальне середовище слухача у порівнянні з комбінованим середовищем всіх студентів курсу, яке будується на початку курсу на основі відповідей слухача о напрямках використання персональних комп'ютерів, мобільних телефонів, планшетів для пошуку, узагальнення, комунікації з студентами, колегами, родиною, професіональними спільнотами і т. д.

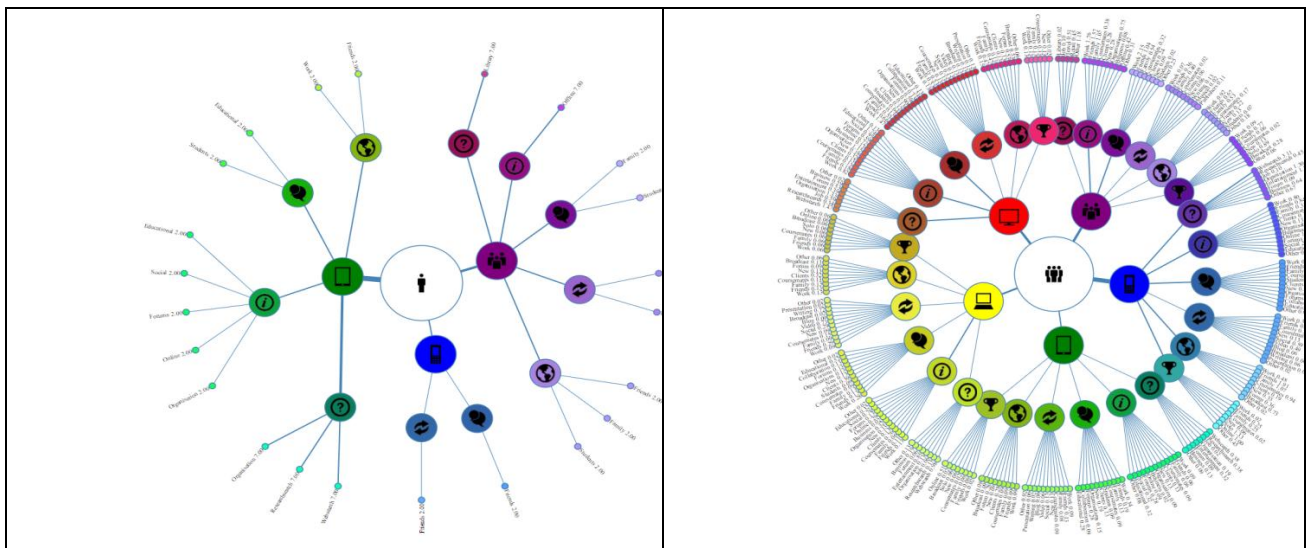

Рис.2. Персональне навчальне середовище окремого слухача у порівнянні з комбінованим середовищем всіх студентів курсу

Отже, аналіз змісту платформи FL та засобів та принципів соціального навчання, які їй притаманні, показав значний потенціал

для використання окремих категорій курсів в процесі змішаного навчання науково-педагогічних працівників в системі підвищення кваліфікації. Напрямки подальшого дослідження – розробка навчально-методичного забезпечення для відповідних спецкурсів.

Список використаних джерел:

1. 2017: The Year of Adult Education in Europe: The Power and Joy of Learning [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eaea.org/en/policy-advocacy/2017-the-year-of-adult-education-in-europe.html>
2. Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (2005). The adult learner. Burlington, MA: Elsevier.
3. Siemens G. What is the theory that underpins our MOOCs? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elearnspace.org/blog/2012/06/03/what-is-the-theory-that-underpins-our-moocs/>
4. Панченко Л. Ф. До питання розширення освітнього простору викладача і студента / Л. Ф. Панченко // Наукові записки. – Серія: Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 121. – Ч.І. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім.В. Винниченка. – С. 10 –13.
5. Панченко Л. Ф. Масовий відкритий онлайн курс як альтернативна форма підвищення кваліфікації викладача вищої школи / Л. Ф. Панченко // Education and pedagogical sciences. – 2013.– №1(156). – С.19 – 28.
6. Панченко Л. Ф. Цифровий сторітеллінг в освіті дорослих/ Л. Ф. Панченко // Матеріали II Всеукраїнської інтернет конференції «Професійний розвиток фахівця: теорія, історія, технології». – К., ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2017 (у друці).
7. Tubman P. Being Social or Social Learning: A Sociocultural Analysis of the FutureLearn MOOC Platform /Philip Tubman, Murat Oztok, Phil Venachour. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.researchgate.net/publication/301551175> [accessed May 8, 2017].
8. Our principles [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.futurelearn.com/about-futurelearn/our-principles>